

BUYUK ALLOMALARIMIZNING YOSH AVLODNI TARBIYALASHGA OID QARASHLARI

Shahrisabz davlat pedagogika instituti

Maktabgacha ta'lif yo'nalishi 101-guruh talabasi

Jo'rayeva Mohinur Yoqub qizi

Shahrisabz davlat pedagogika instituti katta o'qituvchisi

Arziqulova Surayyo

Annotatsiya: *Ushbu maqolada xalqimizni jahonga tanitgan buyuk siymolar, ulug' allomalar, mard va qahramon farzandlarning hayot yo'li, butun faoliyati bugungi va kelajak avlod uchun ibrat maktabi bo'lib qoladi. Ularning ma'naviy durdonalarining qimmati va ahamiyati haqida so'z boradi.*

Kalit so'zlar: *ta'lif, tarbiya, insonparvarlik, fidoyilik*

Har qanday jamiyatda barkamol avlodni tarbiyalash, voyaga yetkazish va uni ma'lum bir kasbga yo'naltirish og'ir va mashaqqatli mehnat evaziga amalga oshadi. Bu mashaqqatli mehnat uzlusiz ta'lif va tarbiyaviy faoliyatning mahsulidir. Mamlakatimiz birinchi prezidenti Islom Abdug'aniyevich Karimov "Yuksak ma'naviyat-yengilmas kuch" asarida o'qituvchining kasbiy faoliyatiga shunday ta'rif beradi. "Barchamizga ayonki, inson qalbiga yo'l, avvalo ta'lif va tarbiyadan boshlanadi. Shuning uchun qachonki, bu haqda gap ketsa, ajdodlarimiz qoldirgan bebaho merosni eslash bilan birga ota-onalarmiz qatori biz uchun eng yaqin yana bir buyuk zot-o'qituvchi va murabbiylarning oliyanob mehnatini hurmat bilan tilga olamiz. Muxtasar qilib aytganda, maktab degan ulug' dargohning inson va jamiyat taraqqiyotidagi hissasi va ta'sirini, nafaqat yoshlarimiz, balki butun xalqimiz kelajagini hal qiladigan o'qituvchi va murabbiylar mehnatini hech narsa bilan o'lchab qiyoslab bo'lmaydi ". Mamlakatimizning kelajagi, mustaqil O'zbekistonning istiqboli, ta'lif sohasida olib borilayotgan islohotlarning muvaffaqiyatli ko'p jihatdan tarbiyachi-o'qituvchiga, uning saviyasiga, tayyorgarligiga, fidoyiligiga yosh avlodga ta'lif berish va barkamol inson darajasida tarbiyalab, voyaga yetkazishga nisbatan shioatga bog'liq.

Farobiy ta'lif-tarbiyaga bag'ishlangan asarlarida inson takomillida ta'lif va tarbiyaning muhimligi, unda nimalarga e'tibor berish zarurligi, ta'lif-tarbiya usul va uslublari haqida so'z boradi. "Fozil odamlar shahri", "Baxt-saodatga erishuv to'g'risida", "Ilmlarning kelib chiqishi" kabi asarlarida olimning tarbiyaviy qarashlari o'z ifodasini topgan.

Ibn Sino insonlarni kamolotga erishishning birinchi mezoni sanalgan bilim egallashga dav'at etadi. Bilimsiz kishilar johil bo'ladi, ular haqiqatni bila olmaydilar, ular yetuk bo'limgan kishilar deydi. Ibn Sino bilim olishda bolalarni yengildan og'irga borish orqali bilim berish, olib boriladigan mashqlar bolalar yoshiga mos bo'lishi, bilim berishda, bolani qiziqishi va qobiliyatlarini hisobga olishi, o'qitishni jismoniy mashqlar bilan olib borish kerakligini uqtiradi. Yangicha ijtimoiy sharoitda ta'lif-tarbiyadan ko'zda tutilayotgan maqsadlarga erishish, o'quvchilarining dars va darsdan tashqari xilma-xil tarbiyaviy

faoliyatlarini uyushtirish, ularni bilimli, odobli, e'tiqodli, vatanparvar, mehnatsevar, barkamol inson qilib o'stirish va kasbga yo'naltirish o'quvchilar zimmasiga yuklatilgan

XULOSA

Inson zotini himoya qilish eng avvalo beshikdan boshlanadi. Endigina o'sib - ulg'ayotgan yosh avlodni barkamol shaxs qilib tarbiyalashda oilaning o'rni benihoyat katta. Ta'lif va tarbiya oilada, o'qituvchi yordamida maktabda, so'ngra jamiyatda shakllanadi. Bilamizki, oilada otaning roli benihoyat katta. Bolani tarbiyalash onaning qo'lida lekin onalar hissiyotga berilishgani sababli bolalarini tog'ri tarbiyalay olmaydilar. Shuning uchun bolaning tarbiyasi bilan tarbiyachi shug'ullanadi. Chunki u bolani tarbiyalashga aniq vazifa asosida yondashadi va u qachon bolani rag'batlantirishni va qachon jazo berishni biladi.

ADABIYOTLAR:

- 1."Nutq o'stirish nazariyasi va metodikasi "D.R.Babayeva
- 2." Nutq o'stirish nazariyasi va metodikasi "Sh.Qodirova
- 3.w.w.w geogle. uz.